

Merknader til rapporten fra Arbeidsgruppen om markedsordningene for lam og egg

Til kap.6.1 og 6.2

KLFs representant viser til evaluering av volummodellen oversendt arbeidsgruppens sekretær 17.10.2012.

KLFs representant mener at det må foretas en objektiv og grundig evaluering av volummodellen før modellen tas i bruk for nye produktgrupper. Å begrense dette til en teknisk utredning om det er praktisk mulig blir for snevert, spesielt med tanke på den politiske usikkerheten som er knyttet til volummodellen.

Fra Innstilling fra næringskomiteen om landbruks- og matpolitikken, representantene fra Høyre og Fremskrittspartiet:

Disse medlemmer viser til at regjeringen i meldingen omtaler reformen av markedsordningen for storfekjøtt i 2009 som en samlet komité stilte seg bak i Innst. 375 (2008–2009) Disse medlemmer stilte seg imidlertid ikke bak at denne modellen skulle være den fremtidige modellen for markedsregulering av svin, sau/lam og egg slik det nå fremgår av meldingen. Henvisningen i Innst. 375 (2008–2009) fra en samlet komité var til at partene i det års jordbruksoppgjør var enige om å velge den såkalte «volummodellen». Det kan imidlertid ikke henføres til de forskjellige partier som ikke var noen del av partene i jordbruksoppgjøret.

Disse medlemmer legger til grunn at det ved fremtidige endringer av dagens målprisordning, påses at ny modell tilfredsstiller nødvendige krav til måloppnåelse, nøytralitet i forhold til konkurranse og nødvendig kostnadseffektivitet, samt at volummodellen evalueres og vurderes mot andre alternativ før det tas stilling til eventuelle nye modeller.

Til kap.7.1

KLFs representant viser til arbeidsgruppens mandat. Det er ikke innenfor arbeidsgruppens mandat å vurdere om sau skal inn i markedsordningene igjen eller ikke. Alle drøftinger knyttet til sau representerer en utvidelse av mandatet. Det er urimelig at arbeidsgruppen velger å gå ut over mandatet på ett område uten samtidig å vurdere utvidelser gjeldene for andre relevante områder, som for eksempel andre modeller enn volummodellen der det kan være aktuelt.

Representanten mener derfor at alle vurderinger knyttet til sau skal ut av rapporten og alle formuleringer knyttet til sau skal ut av anbefalingene fra arbeidsgruppen. (I parentes bemerkes at den private delen av kjøttbransjen opplever av markedet for sau har fungert utmerket uten markedsregulering)

Til kap.7.4

KLFs representant støtter primært ikke en overgang av lam til volummodellen i 2013. Estimerte tall for uutnyttet AMS i 2012 er 997 millioner kroner. Dette tilsier at det er tilstrekkelig tid og rom til å foreta en evaluering av volummodellen før lam overføres til en modell uten målpris.

Sekundært støtter KLFs representant de anbefalinger som er gitt for overgang til volummodellen for lam.

Til kap.8

Arbeidsgruppens utredning knyttet til egg tar utgangspunkt i gjeldene forskrifter når det gjelder markedsreguleringen. Landbruks- og matdepartementet har nettopp avsluttet høring til endringer i forskrift om Omsetningsrådets myndighet vedrørende markedsregulering for jordbruksvarer.

Det nye forskriftsforslaget medfører en sterk konkurranseforskyvning i markedet til fordel for markedsregulator i og med at det er Norturas egen markedssituasjon som definerer overskuddssituasjoner.

Fra endringsforslaget:

Departementet foreslår ut fra overnevnte at det defineres som en overskuddssituasjon i totalmarkedet for egg når det er overskudd på markedsregulators hånd. Bestemmelsene for om man står overfor en overskuddssituasjon eller ikke, skal baseres på markedsregulators prognoser over mottak av egg fra egne produsenter og samlet salg av egg. Salg av egg må inkludere leveranser til andre markedsaktører i medhold av forsyningsplikten.

I prognoseringen av samlet overskudd av egg i markedet, skal markedsregulator legge til grunn at overskuddet av egg relativt sett er det samme hos de uavhengige aktørene som hos markedsregulator.

En innføring av volummodellen samtidig med forskriftendringen vil være å gå fra vondt til verre.

KLFs representant støtter ikke en overgang for egg til volummodellen nå. Estimerte tall for uutnyttet AMS i 2012 er 997 millioner kroner. Dette tilsier at det er tilstrekkelig tid og rom til å foreta en vurdering om hvilken markedsløsning som er langsiktig mest hensiktsmessig for eggsektoren. Med bakgrunn i den konkurransevridningen forskriftsendringen i regelverket for markedsregulering for jordbruksvarer medfører, bør en løsning der konsumegg tas helt ut av markedsreguleringen vurderes. Det kan samtidig være aktuelt å etablere alternative løsninger som sikrer eggprodusentene akseptabel pris for egg som kun er egnet for industriformål.